

Bedrijfsplan vleeskalverhouderij

23 oktober 2014

Opgesteld door :
Ir. F.C.A. van den Tempel

Westelijke Parallelweg 4
6741 ZM Lunteren
0318-478807
www.tempeladvies.nl

Inleiding

Johan Dijkgraaf en zijn echtgenote Geline Dijkgraaf-van den Brink hebben een vleeskalverenbedrijf aan de Dwarsgraafweg 2 in Kootwijkerbroek. Dit bedrijf wordt uitgeoefend in man/vrouw maatschap.

Het bedrijf bestaat uit twee grotere kalverschuren plus een kleinere veeschuur. In de bedrijfswoning wonen de ouders van Geline. Johan en Geline wonen in een noodwoning op het erf. Deze situatie is ongewenst en wordt door de gemeente niet langer gedoogd. Er is in 2013 een bouwvergunning aangevraagd en gekregen voor een nieuwe aanbouw aan de bestaande bedrijfswoning. Deze boerderijwoning van ouders is echter totaal verouderd en eigenlijk niet geschikt voor inwoning. Dit is de reden dat er plannen zijn gemaakt voor de bouw van een nieuwe woning waar beide gezinnen via zuivere inwoning gaan wonen.

Het is de bedoeling dat de nieuwe woning wordt gebouwd ten zuidwesten van de kleine veeschuur. Daarmee valt de woning buiten het huidige bouwperceel zoals dat in het gemeentelijke bestemmingsplan is ingetekend. Het bouwperceel moet via een bestemmingsplanwijziging worden vergroot.

Naast de bouw van de nieuwe woning is het plan om aan de bestaande vleeskalverschuur een werktuigenloods te bouwen. Deze is nodig voor de opslag van machines en werktuigen, alsmede de opslag van houtsnippers waarmee de biomassakachel wordt gestookt. De sleufsilos waarin maïs wordt opgeslagen wordt dan verplaatst. Voor de situering van de werktuigenloods en sleufsilos is ook bestemmingswijziging nodig.

Op 30 juli 2013 is voor de vergroting van het bouwperceel bij de gemeente een principe-verzoek ingediend. De gemeente heeft per brief van 10 december 2013 laten weten in beginsel mee te willen werken aan het verzoek, mits aan een aantal voorwaarden wordt voldaan. Eén van de voorwaarden is het aanleveren van een bedrijfsplan waarin wordt aangegeven dat de vergroting van het bouwperceel noodzakelijk is in het kader van een doelmatige en/of duurzame bedrijfsvoering. Voorliggend plan voorziet in dit bedrijfsplan.

Gezin

Johan en Geline Dijkgraaf zijn gehuwd en hebben vier kleine kinderen. Ze wonen in een noodwoning op het erf. Deze noodwoning is veel te klein voor het gezin. Het gezin moet op korte termijn verhuizen naar een grotere woning. De huidige boerderijwoning op het erf is hiervoor niet geschikt. Deze woning, waar de ouders van Geline wonen, is te klein en bovendien in slechte staat. Het plan is om samen met de ouders van Geline een nieuw te bouwen bedrijfswoning te betrekken.

Grond en bedrijfsgebouwen

Bij het bedrijf hoort ca. 4 ha grond. Hiervan is ca. 3 ha cultuurgrond. Er zijn twee kalverstallen aanwezig die zijn gebouwd in 2008/2009. Hierin kunnen in totaal 1190 vleeskalveren worden gehuisvest.

In 2010 is een nieuwe kleinere veeschuur gebouwd voor 100 vleeskalveren en 50 schapen. De 100 vleeskalveren worden echter vervangen door 4000 opfok-leghennen. Als de bestemmingswijziging is afgerond wordt hiervoor een nieuwe omgevingsvergunning aangevraagd.

Johan en Geline zijn reeds eigenaar van het huidige bouwperceel. Voor de uitbreiding hebben Johan en Geline de benodigde extra 2500 m² onlangs van H. van de Brink aangekocht. Dit wordt binnenkort notarieel beschreven.

In een bijlage zijn de milieutekeningen van de huidige en de nieuwe bedrijfssituaties weergegeven.

Motivering wijziging bouwperceel

De wijziging van de oppervlakte en de vorm van het bouwperceel is niet bedoeld voor uitbreiding van de veestapel. Het is de bedoeling dat een woning, werktuigenberging en een sleufsilo kunnen worden gebouwd en dat de noodzakelijke erfverharding wordt aangelegd. In onderstaande plattegrondtekening is de nieuwe indeling weergegeven.

Renvooi bebouwing		
Nr.	Bestaand/Gebouw:	m²:
1	Kalverenschuur	3250
2	Woning	
3	Schape / kippenstal	405
Nr.	Nieuw/Gebouw:	m²
4	Sleufsilo (nieuw)	335
5	Woning	
6	Werktuigenberging (nieuw)	280

Bouwblok	
Soort:	Ha:
Nieuw	0,83

Gebruik bouwwerktuigenberging (6)

2 tractoren	40m²
1 shovel	25m²
plattewagen	20m²
voederwagen	20m²
diverse landbouwwerktuigen	75m²
(o.a. grasmaaier, hooischudder, pezetbak)	
opslag houtsnippers voor kachel	60m²
opslag stro en hooi	40 m²

Werktuigenberging

Op dit moment is geen werktuigenberging aanwezig en staan machines en werktuigen noodgedwongen buiten. Dit is een ongewenste situatie omdat de machines en werktuigen hierdoor verroesten. Ten tijde van de oprichting van de kalverstallen is er helaas onvoldoende rekening gehouden met de noodzaak van een machineberging. Op de bovenstaande plattegrondtekening is geïnventariseerd dat 280 m² nodig is voor de aanwezige machines en werktuigen. Voor de opslag van houtsnippers is ca. 60 m²/120 m³ nodig in verband met de benodigde verwarmingscapaciteit voor het verwarmen van de melk. De houtsnippers moeten overdekt opgeslagen worden om de goede brandbaarheid ervan te behouden. Voor opslag van hooi en stro is ca. 40 m²/100 m³ nodig. Deze voorraad zorgt ervoor dat jaarrond kan worden beschikt over hooi en stro. De bovengenoemde oppervlakten zijn inclusief de benodigde manoeuvreerruimte in de schuur.

Sleufsilo

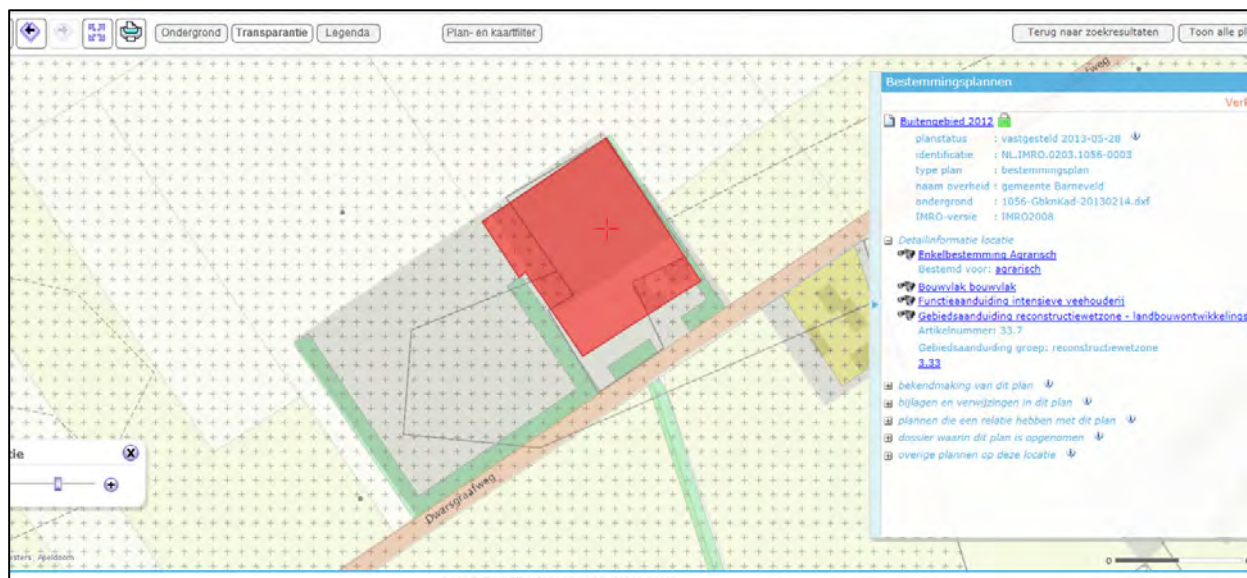
De vleeskalveren krijgen snijmaïs als aanvulling op het melkrantsoen. Per afgeleverd vleeskalf is het verbruik ca. 225 kg. Omdat er zo'n 1,8 ronden per jaar worden gedraaid is het totale maïsverbruik op jaarbasis ca. $1190 \times 1,8 \times 225 \text{ kg} = 482 \text{ ton}$. Hiervoor moet opslagcapaciteit aanwezig zijn. Hierin wordt voorzien door ca. 300 m² aan sleufsilo-oppervlakte te realiseren.

Tuin en erf

Het terrein achter de nieuwe woning wordt deels ingericht als tuin en deels als erf met verharding. De erfverharding is nodig om met vrachtwagens, machines en werktuigen te kunnen manoeuvreren van en naar de sleufsilo's, de werktuigenberging en de vleeskalverstallen.

Bestemmingsplan

De locatie heeft de bestemming 'Agrarisch' met een bouwblok voor een intensieve veehouderij. In de onderstaande kaart is het huidige bouwperceel in rood weergegeven. De nieuwe woning wordt buiten dit bouwperceel gebouwd. De nieuwe werktuigenloods wordt gedeeltelijk binnen en gedeeltelijk buiten het bouwperceel gebouwd.

De locatie waar de woning wordt gebouwd heeft voor een deel de enkelbestemming 'groen' en voor een deel de enkelbestemming 'Agrarisch' zonder bouwperceel. Daarnaast is er de dubbelbestemming 'archeologie 1- hoge verwachtingswaarde'.

De locatie waar de werktuigenloods wordt gebouwd heeft de enkelbestemming 'Agrarisch', gedeeltelijk met en gedeeltelijk zonder bouwperceel. Verder is er de dubbelbestemming Archeologie 1 – middelhoge verwachtingswaarde.

De gehele planlocatie ligt in het Landbouwontwikkelingsgebied.

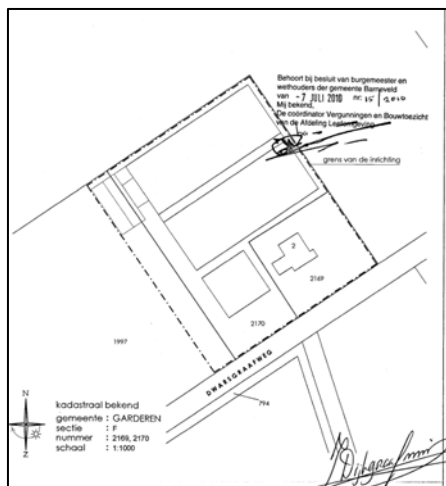
Milieuvergunning

Bestaand

Het vleeskalverenbedrijf heeft op 7 juli 2010 een milieuvergunning (revisievergunning) gekregen voor:

- 1190 vleeskalveren (RAV A4.100) in de twee vleeskalverschuren
- 100 vleeskalveren (RAV A4.100) in de huidige kleine veeshuur
- 50 schapen (RAV B1) in de huidige kleine veeshuur

Deze hoeveelheid dieren komt overeen met 46.314 odeureenheden en 3260 kg ammoniak.

Beoogd

De 100 vleeskalveren in de kleinere veeschuur worden vervangen voor 4000 opfok-leghennen. Overige dierenaantallen blijven gelijk. De veestapel wordt dan als volgt:

- 1190 vleeskalveren (RAV A4.100) in de twee vleeskalverschuren
- 4000 opfok-leghennen (RAV E1.8.1) in de huidige kleine veeshuur
- 50 schapen (RAV B1) in de huidige kleine veeshuur

Deze hoeveelheid dieren komt overeen met 43.474 odeureenheden en 3210 kg ammoniak. Dit betreft dus een vermindering van de uitstoot. De fijnstof uitstoot neemt wel enigszins toe. Door het geringe aantal leghennen is dit aan te merken als 'niet in betekenende mate' (NIBM).

De wijziging in diersoort zal na de bestemmingswijziging in de nieuw aan te vragen omgevingsvergunning worden verwerkt. Hierin worden ook de nieuwe woning en de nieuwe werktuigenloods aangevraagd.

Besluit ammoniakemissie huisvesting veehouderij

Voor de beoogde situatie wordt een omgevingsvergunningaanvraag gedaan die o.a. betrekking heeft op de huisvesting van vleeskalveren, opfokleghennen (niet-batterijhuisvesting) en schapen. Voor deze diercategorieën is geen maximale emissiewaarde in het Besluit Huisvesting opgenomen. Er hoeft dan ook niet te worden geïnvesteerd in ammoniakarme systemen.

Natuurbeschermingswet-vergunning

Er is nog geen NB-vergunning aanwezig op de locatie. Deze wordt momenteel aangevraagd voor 1190 vleeskalveren, 4000 opfok-leghennen en 50 schapen. Het bestaand recht betreft 180 vleesvarkens. Voor het meerdere zijn ammoniakrechten van enkele stoppende bedrijven aangekocht.

Bedrijfsvoering

Op het bedrijf worden vleeskalveren gehouden voor de productie van blank-kalfsvlees. De jonge kalveren komen op het bedrijf op een leeftijd van ca. twee weken en zijn dan ca. 45 kg zwaar. De kalveren krijgen voornamelijk melk gevoerd en aanvullend snijmais. Na ca. 7 maanden zijn de kalveren slachtrijp en worden ze afgevoerd.

De opfok-leghennen betreft een specifiek systeem. Als bij een bedrijf dat leghennen opfokt een overschot aan opfok-leghennen ontstaat, dan wordt dit overschot tijdelijk door Johan Dijkgraaf gehuisvest. Na een dag tot maximaal twee weken verlaten de opfok-leghennen het bedrijf weer. Ze worden dan opgezet in een leghenbedrijf.

De schapen worden op reguliere wijze gehouden. Dat wil zeggen dat ze worden geweid en in de lammerperiode worden ze binnen gehuisvest.

Bedrijfsgrootte berekening

De bedrijfsomvang van agrarische bedrijven wordt bepaald door de SO's (Standaard Opbrengsten) en de daarvan afgeleide SVC (Standaard Verdien Capaciteit) te berekenen. In onderstaand overzicht is de berekening uitgevoerd met de internetmodule van het Landbouw Economisch Instituut.

LEI

WAGENINGEN UR

Bedrijfsomvang en -type volgens NSO-typing

In statistiek en onderzoek worden bedrijven vaak ingedeeld naar bedrijfstype en bedrijfsomvang. Sinds 2010 wordt daarvoor de NSO-typing en de Standaardopbrengst (SO) gebruikt. Ook voor beleid wordt gebruik gemaakt van deze kengetallen.

Het LEI berekent en beheert de normen en biedt op internet een rekenmodule aan, waar bedrijfsgegevens kunnen worden ingevuld en waar deze rapportage wordt samengesteld.

Dit rapport is via die rekenmodule samengesteld op 28-5-2014

De gegevens en de gebruikte normen horen bij de Landbouwtelling van 2014

De ingevoerde gegevens leiden tot de volgende informatie:

Bedrijfstype volgens NSO-typing

Hoofdtype	4 - Graasdierbedrijven
Subtype	4611 - Vleeskalverenbedrijven

Omschrijving	Resultaat	Eenheid
Totale oppervlakte cultuurgrond	3	ha
Standaardopbrengst (SO)	1.092.370	euro
Standaardverdiencapaciteit (SVC)	62.920	euro
Grootteklasse o.b.v. SVC	Klasse 3: 60.000 – 100.000 euro: middelgrote bedrijven	

Specificatie van ingevoerde gegevens, normen en SO per product

Categorie	Aantal	Eenheid	SO per eenheid	Standaard-opbrengst
Grasland en weiden				
Grasland, blijvend	3	ha, gemeten maat	1.190	3.570
Kippen				
Leghennen, jonger dan 18 weken	4000	aantal dieren	8	33.600
Rundvee, vlees- of weidevee				
Vleeskalveren voor witvleesproductie	1190	aantal dieren	880	1.047.200
Schapen en geiten				
Overige schapen, vrouwelijk	50	aantal dieren	160	8.000

Het vleeskalverenbedrijf heeft een SVC van 62.920 euro. Het bedrijf behoort daarmee volgens het LEI tot de middelgrote bedrijven. Deze bedrijven zijn van dusdanige omvang dat het voor ongeveer 1,5 tot 2,5 volwaardige arbeidskrachten een inkomen kan opleveren.

Landschappelijke inpassing

In 2008 is bij de gemeente een beplantingsplan ingediend voor de toenmalige wijziging van het bestemming 'wonen met agrarische activiteiten' naar de bestemming 'agrarisch' met een agrarisch bouwperceel. Op basis van dit beplantingsplan heeft het perceel toen voor een deel de bestemming 'Groen' gekregen. Dit beplantingsplan is tot op heden niet gerealiseerd.

Voor de nu aangevraagde bestemmingsplanwijziging is door Ontwerpbureau Beukhof een nieuw groenplan opgesteld. In onderstaande afbeelding is het nieuwe erfinrichtings- en beplantingsplan samengevat weergegeven. Het gehele adviesrapport van Beukhof wordt separaat aan de gemeente toegezonden.

Zoals is te zien op onderstaande plattegrond wordt bijna geheel rondom het bedrijf beplanting gerealiseerd. Er komt een nieuwe scheidingssloot aan de zuidwestzijde van het bouwperceel. Dit dient tevens als waterberging ter compensatie van nieuw te realiseren verhard oppervlak. De realisering van de nieuwe watergang zal worden afgestemd met het Waterschap.

Conclusie

Het vleeskalverenbedrijf met de neventakken opfok-leghennen en schapen van Johan en Geline Dijkgraaf heeft behoefte aan een nieuwe woning en een machineberging. De sleufsilo moet worden verplaatst. Voor de gewenste nieuwbouw is bestemmingswijziging nodig. Dit bedrijfsplan laat zien dat de bestemmingswijziging noodzakelijk, maar ook maatschappelijk verantwoord is:

- Er is een bedrijfseconomische noodzaak aanwezig voor de wijzigingen.
- Er zijn geen milieuhygiënische belemmeringen die uitbreiding in de weg staan. Er vindt minder geur- en ammoniakuitstoot plaats. Fijnstof uitstoot is “niet in betekende mate (NIBM)”.
- Een NB-vergunning is te verkrijgen op basis van externe saldering
- Het bedrijf is meer dan volwaardig, normatief telt het 1,5 – 2,5 volwaardige arbeidskracht.
- Het kalverenbedrijf is gezien de omvang goed levensvatbaar.
- Er zijn geen belemmeringen voor naburige percelen.
- De nieuwe woning, werktuigenberging en sleufsilo zijn landschappelijk goed inpasbaar.

Fred van den Tempel
Tempel-advies

Bijlagen: milieutekeningen bestaande en beoogde situatie

Bijlage: milieutekening bestaande situatie

